

**Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap**

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Open Universiteit
t.a.v. het College van Bestuur
Postbus 2960
HEERLEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
25563569

Uw brief van
21 januari 2020

Uw referentie
U2020/618 IPJ

Bijlagen
1

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Datum 8 oktober 2020
Betreft Besluit macrodoelmatigheid wo-masteropleiding
Gezondheidswetenschappen

Geacht College,

Met uw brief van 21 januari 2020, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 27 januari 2020, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de wo-masteropleiding Gezondheidswetenschappen te verzorgen als bekostigde opleiding vanuit Heerlen. Op 3 april 2020 besloot ik niet in te stemmen met uw voornemen. Op 13 mei 2020 maakte u hiertegen bezwaar. Naar aanleiding van uit bezwaar gebleken nieuwe informatie verzocht ik de CDHO om een hernieuwd advies.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 14 september 2020, kenmerk 2020/006, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO, dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de wo-masteropleiding Gezondheidswetenschappen te verzorgen als bekostigde opleiding vanuit Heerlen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar de genoemde adviezen van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, negende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is

geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavige opleiding een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Onze referentie
25563569

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de VSNU, de Inspectie van het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
Mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Open Universiteit deeltijd wo master Gezondheidswetenschappen Heerlen	2020/006	14/09/2020

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 27/01/2020 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Open Universiteit om de wo master Gezondheidswetenschappen als bekostigde opleiding te verzorgen vanuit Heerlen (brief van 21/01/2020 met kenmerk U2020/618 IPJ). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. Op 03/04/2020 hebt u besloten niet in te stemmen met het verzoek van de OU, mede op grond van het negatieve advies van de CDHO van 12/03/2020. Bij bezwaarschrift van 13/05/2020 heeft de Open Universiteit bezwaar gemaakt tegen uw besluit van 03/04/2020. Naar aanleiding van in bezwaar gebleken nieuwe informatie heeft u de commissie verzocht om een hernieuwd advies waarna het bezwaar bij brief van 04/09/2020 is ingetrokken.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Open Universiteit om de wo master Gezondheidswetenschappen als bekostigde opleiding in de vorm van afstandsonderwijs vanuit Heerlen te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de wo master Gezondheidswetenschappen in de vorm van afstandsonderwijs vanuit Heerlen aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige wo master in het Croho onderdeel

Gezondheidszorg. De opleiding omvat 60 EC en wordt in deeltijdvorm aangeboden. De opleiding heeft een brede multidisciplinaire opbouw. Studenten kunnen kiezen voor een specialisatie op het gebied van gezondheidsbevordering of management en kwaliteitszorg. In de specialisatie gezondheidsbevordering zal aandacht zijn voor planmatige interventie-ontwikkeling, evidence-based e-health en data science. In de specialisatie management en kwaliteitszorg zal aandacht zijn voor kwaliteitsmanagement en governance, gezondheidsrecht en digitale transformatie in de zorg. De opleiding is volgens aanvrager gericht op werkenden in de zorg of werkenden met interesse om in de zorg te gaan werken. De opleiding is toegankelijk voor studenten met een diploma van een direct verwante wo bacheloropleiding. Dit betreft onder andere de wo bacheloropleidingen Gezondheidswetenschappen, Bedrijfskunde, Organisationswetenschappen, Personeelswetenschappen, Bestuurskunde, Economics & Law, Geneeskunde en Psychologie. Aanvrager beschrijft dat voor personen die niet over een direct verwant wo bachelordiploma beschikken, maar wel over een diploma op minimaal hbo bachelorniveau, de mogelijkheid bestaat om een premaster van maximaal 30 EC te volgen. Afgestudeerden van de opleiding kunnen volgens aanvrager fungeren als schakel tussen gezondheid en zorg enerzijds en innovatie en digitalisering anderzijds.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de wo master Gezondheidswetenschappen aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke en een wetenschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager verwijst ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte naar het AIS van ROA, de Spanningsindicator van het UWV (<https://www.arbeidsmarkt cijfers.nl/Report/2>), het SEO rapport 'Studie en Werk 2019' (2019), een werkveldonderzoek uitgevoerd door Markteffect (2019), het 'Actieprogramma Werken in de Zorg' van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2018), het rapport 'Samen aan zet!; eHealth monitor 2019' van Nictiz en het Nivel (2019), de kamerbrief 'Aanbieding e-healthmonitor en stand van zaken slimme zorg' van de minister voor Medische Zorg en Sport (01/11/2019 met kenmerk 1603449-197677-lenZ), 'De juiste zorg op de juiste plek; wie durft?' van de Taskforce Zorg op de Juiste Plek (2018) en het 'Zorgpact: samen op weg naar beter' van Platform 31 in opdracht van de ministeries van VWS en OCW (2018). Aanvrager heeft ook verwezen naar de kamerbrieven 'Aanbieding e-healthmonitor 2018' van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (04/12/2018, met kenmerk 1443749-183745-lenZ), 'Voortgangsbrief aanpak krapte op de arbeidsmarkt' van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid' (26/11/2018, met kenmerk 2018-0000198814) en 'Tweede voortgangsbrief aanpak krapte op de arbeidsmarkt' van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (21/06/2019, met kenmerk 2019-0000090994). De commissie heeft deze kamerbrieven buiten beschouwing gelaten daar van de eerstgenoemde kamerbrief een recentere versie beschikbaar is en de twee laatstgenoemde kamerbrieven zien op de gehele arbeidsmarkt en daarom onvoldoende specifiek zijn om een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding aan te tonen. Aanvrager heeft verder verwezen naar het ROA rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2024' (2019). Aangezien dit rapport is gebaseerd op de gegevens in ROA's database AIS en deze database de meest geactualiseerde en op opleidingstype gespecificeerde gegevens bevat, verwijst de commissie naar hetgeen hieronder wordt overwogen over het AIS van ROA.

In aanvulling op het oorspronkelijke dossier verwijst aanvrager voorts naar een vacature-analyse van het NIDAP (juni 2020), een steunbetuiging van de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (02/07/2020, referentie SH/AM) en een kamerbrief van de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en voor Medische Zorg en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de voortgang van de bestuurlijke akkoorden in de curatieve zorg (29/06/2020, met

publicatienummer 31765 510).

De commissie acht met aanvrager binnen ROA's AIS het opleidingstype master farmacie en gezondheidswetenschappen relevant, omdat hierin de sterk verwante wo master Health Education and Promotion alsmede de zijdelings verwante opleidingen wo master Klinische Gezondheidswetenschappen, wo master Health Sciences en hbo master Healthy Ageing Professional zijn opgenomen. ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als goed. ROA verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2024.

Tabel 1. Arbeidsmarktprognose opleidingstype master farmacie en gezondheidswetenschappen

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024	7000	9		1.4 erg hoog
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	verwachte vervangingsvraag tot 2024	12400	16		2.5 gemiddeld
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	verwachte baanopeningen tot 2024	19400	25		3.7 gemiddeld
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024	11900	15		2.4 laag
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	0.92			groot
> > Master - farmacie en gezondheidswetenschappen	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	0.92			goed

Bron: ROA, AIS

Daarnaast acht de commissie binnen ROA's indeling het opleidingstype master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen relevant, omdat in dit cluster de verwante masteropleidingen Zorgmanagement, Healthcare Policy, Innovation and Management, Digitale Innovatie in Zorg en Welzijn en Innovatie in Zorg en Welzijn zijn ondergebracht. De commissie merkt op dat dit cluster 62 masteropleidingen bevat gericht op sterk uiteenlopende sectoren. Binnen dit cluster zijn 4 opleidingen direct verwant aan de voorgenomen master Gezondheidswetenschappen. Verder bevat dit cluster masteropleidingen die slechts geringe tot helemaal geen raakvlakken vertonen met de master Gezondheidswetenschappen. De commissie is om die reden van oordeel dat ROA's prognose voor dit opleidingstype minder representatief is voor de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van de master Gezondheidswetenschappen. Het ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als 'redelijk' en verwacht 'enige' knelpunten in de personeelsvoorziening in 2024.

Tabel 2. Arbeidsmarktprognose opleidingstype master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024	8800	4	0.7	gemiddeld
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte vervangingsvraag tot 2024	23600	11	1.8	laag
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte baanopeningen tot 2024	32400	16	2.4	laag
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024	42700	21	3.2	gemiddeld
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	1.05			enige
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	1.05			redelijk

Bron: ROA, AIS

Verder verwijst aanvrager binnen ROA's AIS naar de prognoses met betrekking tot de beroepsgroepen managers zorginstellingen en managers ICT. In beginsel kent de commissie meer gewicht toe aan de prognoses van ROA die zien op de opleidingstypes dan aan de prognoses van ROA die zien op de beroepsgroepen en bedrijfssectoren. Daartoe overweegt de commissie dat de opleidingscategorieën een specifiek beeld geven van de arbeidsmarktbehoefte omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden. In het geval van de master Gezondheidswetenschappen is de commissie van mening dat naast de prognoses per opleidingstype ook de prognoses voor beroepsgroepen relevant zijn. Dit omdat de opleidingsclusters zoals hierboven gesignaleerd een zeer breed palet aan opleidingen omvatten en de beroepsgroepen een iets specifiek beeld geven van de arbeidsmarktvaart. Het ROA typeert voor de beroepsgroep managers zorginstellingen de uitbreidingsvraag tot 2024 als gemiddeld en de vervangingsvraag als hoog. Het ROA verwacht enige knelpunten bij deze beroepsgroep tot 2024. Het ROA verwacht voor de beroepsgroep managers ICT een gemiddelde uitbreidings- en vervangingsvraag, maar typeert de toekomstige knelpunten voor deze beroepsgroep als groot. De commissie kent meer waarde toe aan de prognose voor de beroepsgroep managers zorginstellingen dan aan die voor de beroepsgroep managers ICT omdat afgestudeerden van de voorgenomen master specifiek worden opgeleid tot manager in de zorg. De commissie constateert dat de prognose voor het opleidingstype master farmacie en gezondheidswetenschappen, in samenhang bezien met de prognoses voor het opleidingstype master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen en de prognoses voor de beroepsgroepen managers zorginstellingen en managers ICT, een indicatie geeft van een redelijk tot goed arbeidsmarktperspectief voor afgestudeerden van de master Gezondheidswetenschappen. ROA's prognose voor de bedrijfssector zorg, waar aanvrager ook naar heeft verwezen, ondersteunt dit beeld.

Aanvrager verwijst vervolgens naar de spanningsindicator van het UWV (<https://www.arbeidsmarkt cijfers.nl/Report/2>). De commissie merkt op dat de spanningsindicator een indicatie geeft van de spanning op de arbeidsmarkt per regio, beroepsklasse of beroepsgroep. Anders dan in ROA's AIS is geen indicatie van de spanning op de arbeidsmarkt per opleidingstype

beschikbaar. Aanvrager verwijst naar de beroepsklassen managers en zorg- en welzijnsberoepen en de bijbehorende beroepsgroepen. De commissie merkt op dat zij binnen de beroepsklasse zorg- en welzijnsberoepen geen van de beroepsgroepen relevant acht. De commissie overweegt daarbij dat de zorgberoepen sterk gereguleerd zijn en slechts kunnen worden uitgeoefend door afgestudeerden van een beperkt aantal opleidingen. De voorgenomen master is toegankelijk voor bacheloropgeleiden met een diploma in uiteenlopende disciplines, van Gezondheidswetenschappen en Geneeskunde tot Bedrijfskunde en Personeelwetenschappen. Aangezien niet duidelijk is welk aandeel van de afgestudeerden daadwerkelijk in aanmerking zou kunnen komen voor de zorg- en welzijnsberoepen heeft de commissie deze buiten beschouwing gelaten. Binnen de beroepsklasse managers acht de commissie hoofdzakelijk de beroepsgroep managers zorginstellingen en in mindere mate de beroepsgroep managers ICT relevant. De commissie heeft gekeken naar de ontwikkeling van de spanning op de arbeidsmarkt voor de beroepsgroepen managers zorginstellingen en managers ICT over de vijf meest recente kwartalen. De commissie constateert dat het UWV de landelijke arbeidsmarkt van het vierde kwartaal van 2018 tot en met het eerste kwartaal van 2020 voor de beroepsgroep managers zorginstellingen als krap typeert. De commissie merkt hierbij op dat de spanning op de arbeidsmarkt in deze periode licht toenam. De commissie constateert dat het UWV de landelijke arbeidsmarkt voor de beroepsgroep managers ICT in dezelfde periode eveneens als krap typeert. Ook bij deze beroepsgroep steeg de spanning gedurende de vijf meest recente kwartalen. De commissie constateert dat de landelijke arbeidsmarkt voor de beroepsgroepen managers zorginstellingen en managers ICT krap is.

Aanvrager verwijst vervolgens naar het SEO rapport 'Studie en Werk 2019'. Aanvrager beschrijft dat afgestudeerden van het cohort 2016-2017 van het cluster wo master gezondheidswetenschappen gemiddeld binnen 6,2 maanden een substantiële baan vonden (p. 24). De commissie constateert dat dat iets langer is dan bij de gemiddelde wo afgestudeerde. Die vindt volgens SEO binnen vijf maanden een substantiële baan (p. 9). De commissie merkt op dat uit dit rapport blijkt dat afgestudeerden van opleidingen binnen het cluster wo master gezondheidswetenschappen er iets langer over doen dan wo alumni gemiddeld om een substantiële baan te vinden.

Aanvrager heeft verder in 2019 een onderzoek laten uitvoeren door Markteffect. Het onderzoek bestaat uit drie delen: deskresearch, een instroomonderzoek onder professionals en een onderzoek onder werkgevers. De resultaten van het deskresearch zijn reeds betrokken bij de bespreking van de bronnen hierboven. Het instroomonderzoek wordt bij criterium b besproken. Aanvrager beschrijft dat voor het werkgeversonderzoek tussen 15 en 30 augustus 2019 een enquête onder leidinggevenden van organisaties in de gezondheidszorg is gehouden (tandartsen, apothekers, medisch specialisten en huisartsen zijn niet meegenomen in het onderzoek). De bedrijfsgrootte en de branche waarin de ondervraagde bedrijven actief zijn, zijn weergegeven in het rapport. De enquête is door 100 respondenten ingevuld. De respondenten zijn werkzaam als directeur/eigenaar (15%), afdelingshoofd/teamleider (41%), HR manager/medewerker (28%), senior medewerker (4%), medewerker (7%) en ongespecificeerd (5%) (p. 2-3). Aanvrager beschrijft dat 33 van de respondenten aangaven het eens te zijn en 1 respondent geheel eens was met de stelling dat in de sector behoefte bestaat aan afgestudeerden van de voorgenomen master (p. 12). Aan deze 34 respondenten is vervolgens gevraagd of zij medewerkers in de gelegenheid zouden stellen om deze opleiding te volgen. 20 van de 34 respondenten reageerden bevestigend. Verder is aan deze 34 respondenten gevraagd of zij extern op zoek zouden gaan naar afgestudeerden van een dergelijke master. Hierbij gaven 18 respondenten een positief antwoord (p. 13). De commissie merkt op dat uit deze enquête volgt dat een derde van de respondenten aangeeft behoefte te hebben aan dit type medewerker en dat een vijfde van de respondenten heeft aangegeven opleidingsmogelijkheden aan te willen bieden om de voorgenomen master te volgen. Bovendien is een vijfde van de respondenten geïnteresseerd in het extern inhuren van professionals met deze opleidingsachtergrond. De commissie is van mening dat de enquête wijst op een geringe arbeidsmarktbehoefte die deels bestaat uit een opscholingsbehoefte.

Aanvrager stelt dat de voorgenomen wo master Gezondheidswetenschappen goed aansluit bij de actielijnen 2 en 3 uit het 'Actieprogramma Werken in de Zorg' van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2018). Actielijn 2 betreft 'Beter leren in de zorg'. Eén van de centrale doelstellingen van deze actielijn is dat voor het huidige personeel permanent leren en ontwikkelen de norm is, opdat medewerkers voor de sector behouden blijven (p. 32, 34-36). De derde actielijn van het 'Actieprogramma Werken in de zorg' betreft 'Anders werken in de zorg'. Vanwege de personele tekorten in de zorg is er volgens het actieplan een noodzaak om anders te gaan werken. De mogelijkheden van technologie, digitalisering, innovatie en e-health moeten worden ingezet om zorgprocessen te optimaliseren en werkdruk te verlagen (p. 50-51). Aanvrager beargumenteert dat de voorgenomen opleiding aansluit op deze actielijn door de sterke focus op technologie en digitalisering. De commissie is van mening dat de voorgenomen opleiding aansluit bij het 'Actieprogramma Werken in de Zorg'.

Aanvrager verwijst tevens naar het rapport 'Samen aan zet!; eHealth monitor 2019' van Nictiz en het Nivel 2019 (p. 6-8), de kamerbrief 'Aanbieding e-healthmonitor en stand van zaken slimme zorg' van de minister voor Medische Zorg en Sport (01/11/2019 met het kenmerk 1603449-197677-lenZ) en 'De juiste zorg op de juiste plek; wie durft?' van de Taskforce Zorg op de Juiste plek (2018 p. 6, 26-29). Uit deze bronnen komt naar voren dat het van belang wordt geacht om de toepassing van zorgtechnologieën te bevorderen, om zo een oplossing te bieden voor toenemende werkdruk, personeelstekorten en hoge administratieve lasten. De commissie is van mening dat de voorgenomen wo master Gezondheidswetenschappen aansluit op dit arbeidsmarktbeleid door de aandacht voor technologie en digitalisering binnen de opleiding.

Aanvrager verwijst naar het 'Zorgpact: samen op weg naar beter' van Platform 31 in opdracht van de ministeries van VWS en OCW (2018, p. 7, 56-63). Hierin staat beschreven dat technologische en demografische ontwikkelingen vragen om een nieuwe aanpak van zorg en onderwijs, alsook om professionals met andere taken en competenties. Ook in het zorgpact wordt nadruk gelegd op het belang van een leven lang leren met betrekking tot nieuwe werkwijzen en technieken (p. 7, 60-61). De commissie is van mening dat uit deze bron naar voren komt dat er in algemene zin een scholingsbehoefte bestaat binnen de zorgsector. Daar speelt de voorgenomen deeltijdmaster Gezondheidswetenschappen op in.

Aanvrager heeft een vacature-analyse laten uitvoeren door het NIDAP. Het NIDAP heeft op basis van Jobfeed vacatures geanalyseerd die geplaatst zijn in de periode juni 2019 tot en met juni 2020. Het NIDAP heeft de methodologie beschreven en aangegeven dat gezocht is naar vacatures die specifiek geschikt zijn voor afgestudeerden van de specialisatie gezondheidsbevordering binnen de wo master Gezondheidswetenschappen. Er is gezocht naar banen gericht op e-health en banen voor data-analisten en data-specialisten in de gezondheidszorg op hbo/wo, wo en post-wo niveau. Het NIDAP constateert dat in het onderzochte jaar 341 vacatures open stonden waarbij e-health een belangrijk trefwoord was. Volgens het NIDAP zouden afgestudeerden van de master Gezondheidswetenschappen in elk geval in aanmerking komen voor 191 van deze 341 vacatures en zou een diploma van deze opleiding een pre zijn bij de overige vacatures. Aanvrager betoogt dat de arbeidsmarktbehoefte en de behoefte aan e-health, digitalisering en data science in de publieke gezondheid en zorg met de coronapandemie alleen nog maar sterker en in versnelde vorm is toegenomen. Het NIDAP constateert dat het aantal e-health gerelateerde vacatures in de laatste 16 weken van het onderzochte tijdvak is toegenomen. Aanvrager verwijst in dit kader ook naar een steunbetuiging die de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen op 2 juli 2020 aan de OU heeft verstrekt. In de steunbetuiging geeft de NVZ aan dat men het belang van de ontwikkeling van de master Gezondheidswetenschappen waarin zorgprofessionals worden bijgeschoold op het gebied van e-health, digitalisering en data science onderschrijft. In de steunbetuiging wordt verder bevestigd dat sprake is van een groeiende arbeidsmarktbehoefte aan zorgprofessionals met kennis van e-health. De commissie constateert dat het vacature-onderzoek en de steunbetuiging erop duiden dat sprake is van een groeiende arbeidsmarktbehoefte aan gezondheidsprofessionals met kennis van e-health en data science in de zorg. Afgestudeerden van de voorgenomen opleiding

zouden in deze groeiende behoefte kunnen voorzien.

Ten slotte verwijst aanvrager naar de kamerbrief van de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en voor Medische Zorg en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de voortgang van de bestuurlijke akkoorden in de curatieve zorg (29/06/2020, met publicatienummer 31765 510). In deze brief wordt het belang en de urgentie van e-health onderstreept. Er wordt geconstateerd dat de intenties goed zijn, maar dat het noodzakelijk is om een beweging naar concrete acties in de praktijk te maken om de gewenste resultaten zoals beschreven in de hoofdlijnenakkoorden voor innovatieve zorgconcepten en e-health te bereiken. Volgens de ministers moet daarbij ook ingespeeld worden op de beweging naar meer netwerkzorg en zelfzorg, wat een domeinoverstijgende aanpak van professionals in de zorg vraagt (p. 8). De commissie constateert dat de voorgenomen master Gezondheidswetenschappen hier op aansluit, door professionals in de zorg op te leiden die aan deze kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte tegemoet komen.

De commissie concludeert op grond van bovenstaande bronnen in samenhang gezien dat aanvrager een arbeidsmarktbehoefte, die deels bestaat uit een opscholingsbehoefte, aannemelijk heeft gemaakt.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager verwijst ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte onder andere naar het 'Actieprogramma Werken in de Zorg' van het ministerie van VWS (2018) en het advies 'Anders kijken, anders leren, anders doen' van de Commissie Innovatie Zorgberoepen & Opleidingen (2016).

Aanvrager herhaalt haar betoog dat het van groot belang wordt geacht dat medewerkers binnen de zorg worden bijgeschoold, in het bijzonder op het gebied van technologische ontwikkelingen die ingezet kunnen worden om zorgprocessen te optimaliseren. De verdere implementatie van zorgtechnologieën wordt aangemerkt als een mogelijke oplossing voor de toenemende werkdruk, personeelstekorten en hoge administratieve lasten. Aanvrager verwijst ter onderbouwing van dit betoog onder andere naar het 'Actieprogramma Werken in de Zorg' van het ministerie van VWS (2018, p. 12, 34-36, 50) en het advies 'Anders kijken, anders leren, anders doen' van de Commissie Innovatie Zorgberoepen & Opleidingen (2016, p. 38-39, 43, 46; hoofdlijn 6 en 7). Aanvrager beargumenteert dat in de voorgenomen deeltijdopleiding veel aandacht zal zijn voor digitale ontwikkelingen en de toepassing hiervan in de gezondheids- en preventiezorg, door de vakken e-health, data science in het gezondheidsdomein en digitale transformatie in de zorg. De commissie is van mening dat de voorgenomen opleiding een bijdrage kan leveren aan het bevorderen van de implementatie van zorgtechnologieën. De commissie is van mening dat aanvrager reeds op grond van het bovenstaande een maatschappelijke behoefte aan de voorgenomen master Gezondheidswetenschappen heeft aangetoond.

Beoordeling wetenschappelijke behoefte

Aanvrager verwijst ter onderbouwing van de wetenschappelijke behoefte onder andere naar de Nationale Wetenschapsagenda (2015) en de hieraan gerelateerde 'Kennissagenda Preventie' van de Taskforce Preventie geïnitieerd en gefaciliteerd door NFU en ZonMw (2018).

Aanvrager stelt dat de voorgenomen wo master Gezondheidswetenschappen aansluit bij de route 'Gezondheidszorgonderzoek, Preventie en Behandeling' uit de Nationale Wetenschapsagenda. Aanvrager beschrijft dat bij deze route wordt gesteld dat de druk op de Nederlandse gezondheidszorg zal toenemen. Financiële en personele tekorten worden als onvermijdelijk gezien als er niet snel op verschillende terreinen wordt ingegrepen. Daarnaast is een nieuwe kijk op gezondheid nodig om de zorg toekomstbestendig te maken, waarbij meer aandacht is voor de verschillen tussen mensen en een betere aansluiting is tussen zorg en hun persoonlijke beleving. Technologie wordt hierbij als een essentiële schakel gezien. Voor een succesvolle implementatie van techniek wordt de menselijke factor cruciaal geacht. Professionals en andere gebruikers zoals patiënten moeten tijdig kunnen meedenken over deze technologische toepassingen (p. 27-

30; https://www.wetenschapsagenda.nl/wp-content/uploads/2017/08/Route6_NWA-DEEL-II-PORTFOLIO-DEFINITIEF-05092016.pdf). Aanvrager stelt verder dat de voorgenoemde opleiding aansluit bij de vragen 093 'hoe kunnen innovatie, kwaliteit en toegankelijkheid van de geïstitutionaliseerde en informele zorg bevorderd worden', 094 'hoe maken we de gezondheidszorg kwalitatief zo goed mogelijk en houden we haar betaalbaar', 105 'hoe kunnen big data en technologische innovatie (e-health) bijdragen in de zorg' en 107 'hoe kunnen we beter anticiperen op de invloed van nieuwe technologie op de mens en maatschappij en de invloed van bestaande technologie beter begrijpen en beoordelen' (<https://vragen.wetenschapsagenda.nl/route/gezondheidszorgonderzoek-preventie-en-behandeling>). Verder verwijst aanvrager naar de 'Kennisagenda Preventie' van de Taskforce Preventie geïnitieerd en gefaciliteerd door NFU en ZonMw (2018). Deze kennisagenda Preventie vormt een nadere uitwerking van de vragen en 'game changers' van de route 'Gezondheidszorgonderzoek, preventie en behandeling'. In deze kennisagenda staat beschreven dat het van belang wordt geacht dat er meer inzicht komt in de mogelijkheden en effecten van e-health toepassingen. Hierbij zou bijvoorbeeld onderzocht moeten worden welke e-health toepassingen het meest geschikt zijn voor een specifieke doelgroep (p. 29). De commissie onderschrijft de stelling van aanvrager dat de voorgenoemde opleiding aansluit bij de route 'Gezondheidszorgonderzoek, preventie en behandeling' en bijbehorende vragen en dat uit de Kennisagenda Preventie specifiek blijkt dat er behoefte bestaat aan meer onderzoek naar de mogelijkheden en effecten van e-health. De commissie concludeert reeds op grond van bovenstaande dat aanvrager een wetenschappelijke behoefte aan de voorgenoemde wo master Gezondheidswetenschappen heeft aangetoond.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke, wetenschappelijke en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 27/01/2020 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de Open Universiteit om de wo master Gezondheidswetenschappen in de vorm van afstandsonderwijs vanuit Heerlen aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Op 10/02/2020 heeft de commissie een negatieve zienswijze ontvangen van Zuyd Hogeschool. Zuyd Hogeschool stelt dat de voorgenoemde wo master Gezondheidswetenschappen grote overlap vertoont met de in september 2019 gestarte hbo master Gezondheidsinnovatie, aangeboden in Heerlen, aangezien de thema's ontwikkelen en implementeren van interventies, kwaliteitszorg, technologische ontwikkelingen in de zorg en governance ook centraal staan in de hbo master Gezondheidsinnovatie. Daarnaast beargumenteert Zuyd Hogeschool dat de voorgenoemde opleiding zich richt op dezelfde doelgroep, te weten werkenden met een hbo bachelordiploma. Ten slotte beschrijft Zuyd Hogeschool dat zij van mening is dat het huidige opleidingsaanbod kan voorzien in de arbeidsmarktbehoefte. De commissie constateert dat de voorgenoemde wo master Gezondheidswetenschappen inhoudelijke overeenkomsten vertoont met de hbo master Gezondheidsinnovatie en dat blijkens het aanvraagdossier de doelgroep voor de voorgenoemde wo master Gezondheidswetenschappen deels overlapt met de doelgroep van de hbo master Gezondheidsinnovatie. De commissie is van mening dat de instroomdoelgroepen van beide opleidingen deels overlappen maar niet identiek zijn, aangezien de wo master Gezondheidswetenschappen alleen toegankelijk is voor afgestudeerden met een hbo bachelordiploma nadat zij een schakelprogramma van 30 EC hebben afgerond, terwijl de hbo bachelor Gezondheidsinnovatie direct toegankelijk is voor afgestudeerden van een hbo bacheloropleiding. Verder merkt de commissie op dat de vestigingsplaats van de voorgenoemde opleiding Heerlen is, maar dat de opleiding in de vorm van afstandsonderwijs wordt aangeboden. Dit betekent dat studenten uit heel Nederland kunnen deelnemen waardoor het voedingsgebied niet beperkt is tot de regio Limburg, het primaire voedingsgebied van Zuyd Hogeschool. Ten slotte overweegt de commissie dat de arbeidsmarktbehoefte, waaronder ook begrepen een behoefte aan op- en bijscholing van werkenden, aan dit type professionals groeit en dat de gevolgen van de

coronacrisis die groei lijken te versterken. Op grond hiervan concludeert de commissie dat de realisatie van de voorgenomen wo master Gezondheidswetenschappen naar verwachting geen onevenredig nadelige effecten zal hebben op de hbo master Gezondheidsinnovatie van Zuyd Hogeschool.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van verwante wo masteropleidingen. Aanvrager achtte in eerste instantie de wo masters Health Sciences, Health Education and Promotion, Healthcare Policy, Innovation and Management, Klinische Gezondheidswetenschappen, Kwaliteit en Veiligheid in de Patiëntenzorg, Zorgmanagement, Governance and Leadership in European Public Health, Healthcare Policy, Innovation and Management, Health Education and Promotion, Health Care Management, Health Economics, Policy and Law en Communication, Health and Life Sciences verwant. Aanvrager achtte tevens de track Health Psychology & Digital Interventions van de master Psychology verwant. In tweede instantie heeft aanvrager het NIDAP een nadere analyse laten maken van het verwante opleidingsaanbod. Bij de verwantschap is gekeken naar de instroomdoelgroep, overeenkomsten in arbeidsmarktmogelijkheden en de vorm waarin het onderwijs wordt aangeboden. Het NIDAP heeft een onderverdeling gemaakt in sterk verwante, matig verwante en niet verwante opleidingen. Als sterk verwante opleidingen noemt het NIDAP de hbo master Digitale Innovatie in Zorg en Welzijn, de hbo master Gezondheidsinnovatie, de hbo master Innovatie in Zorg en Welzijn, de wo master Health Education and Promotion, de wo master Healthcare Policy, Innovation and Management en de wo master Zorgmanagement. Als matig verwante opleidingen noemt het NIDAP de hbo master Health Care and Social Work en de wo master Klinische Gezondheidswetenschappen. Het NIDAP vindt de hbo master Healthy Ageing Professional niet verwant. De commissie deelt de analyse van het NIDAP dat de eerste zes opleidingen het meest verwant zijn aan de voorgenomen master Gezondheidswetenschappen. De commissie is verder van mening dat de resterende vier opleidingen duidelijk inhoudelijke raakvlakken vertonen met de voorgenomen master Gezondheidswetenschappen, maar dat deze masters deels een andere instroomdoelgroep en arbeidsmarkt bedienen. Om die reden heeft de commissie deze laatste vier opleidingen niet opgenomen in de instroomtabel hieronder.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De instroom in het verwante bekostigde deeltijdonderwijsaanbod groeide van 115 eerstejaarsstudenten in 2015/2016 naar 321 eerstejaarsstudenten in 2019/2020.

Tabel 3. Instroom van eerstejaarsstudenten in verwante bekostigde deeltijdopleidingen

Opleiding	Instelling	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19	'19-'20
M Health Education and Promotion (60461)	Universiteit Maastricht (21PJ)	10	7	15	10	18
M Healthcare Policy, Innovation and Management (60460)	Universiteit Maastricht (21PJ)	12	9	12	16	23
M Digitale Innovatie in Zorg en Welzijn (40120)	NHL (21WN)	14	18	11		
	NHL Stenden Hogeschool (31FR)				14	18
M Innovatie in Zorg en Welzijn (49132)	Hogeschool Utrecht (25DW)			84	126	161
M Gezondheidsinnovatie (49145)	Hogeschool Zuyd (25JX)					19
M Zorgmanagement (60081)	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE)	79	79	76	89	82
eerstejaars deeltijdstudenten	totaal	115	113	198	255	321

Bron: DUO, bewerking ABF

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond

van een marktonderzoek onder werkenden uitgevoerd door Markteffect en de instroom in verwante bekostigde opleidingen. Aanvrager verwacht dat binnen enkele jaren ongeveer 100 studenten per jaar zullen instromen. De commissie acht deze prognose realistisch, mede gelet op de instroom in de verwante deeltijdmaster Zorgmanagement.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen wo master Gezondheidswetenschappen wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven. De commissie heeft daarbij rekening gehouden met de bijzondere positie van de OU in het hoger onderwijsbestel m.b.t. het aanbieden van deeltijdonderwijs voor werkenden in de vorm van (modulair) afstandsonderwijs.

Vestiging van de opleiding in Heerlen heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod omdat de opleiding in de vorm van afstandsonderwijs wordt aangeboden.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de wo master Gezondheidswetenschappen te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

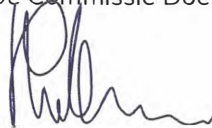
Advies aan de NVAO over de naam- en taalkeuze en Croho indeling

De commissie constateert dat de voorgenomen wo master Gezondheidswetenschappen sterke verwantschap vertoont met de bestaande wo master Zorgmanagement. Omwille van de transparantie van het opleidingsaanbod adviseert de commissie om de naam van de voorgenomen opleiding aan te laten sluiten bij deze reeds geregistreerde opleidingsnaam.

Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de wo master Gezondheidswetenschappen in het Croho onderdeel Gezondheidszorg wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.